

מיהו העיתונאי - מסורתי מול מודרני

מאיר זילכה - גבעת גון ירושלים

מקורות עיתונאיים

- כל אדם וכל מסמך, עשויים להיות מקור מידע לעיתונאי.
- ניתן למפות, לבחון ולהגדיר את מקורות המידע על פי ארבעה קני מידה:

1. מקורות רשמיים לעומת מקורות לא רשמיים.
2. מקורות המוסמכים למסור מידע לעומת מקורות שאינם מוסמכים לעשות זאת.
3. מקורות קבועים לעומת מקורות לא קבועים, או מזדמנים.
4. מקורות בעל פה לעומת מקורות בכתב.

מקורות לכתבה- רשמי ומוסמך

מקורות רשמיים ומוסמכים- מקורות שמתוקף תפקידם יש להם נגישות למידע בתחום פעילותם ועיסוקם והם גורם מוסמך להעברת מידע לתקשורת- למשל: חבר כנסת, מנכ"ל, דובר רשמי, תחנת המשטרה, מנהל בית החולים

מקורות רשמיים ולא מוסמכים- מקורות שמתוקף תפקידם יש להם נגישות למידע בתחום פעילותם ועיסוקם אבל הם לא גורם מוסמך להעברת מידע לתקשורת- למשל שוטרים במקום האירוע, אנשי מגן דוד, אנשי עירייה, מנהלי מחלקות ויחידות, חברי מועצה, עובדים מן השורה.

• מקורות לא רשמיים- מקורות שפשוט יש להם מידע למשל:

תושבים מקומיים, עוברי אורח, עדי ראייה מקריים, משתתפים בהפגנה, אזרחים שיש להם מידע על הפעילות, אירוע.

מקורות קבועים ומזדמנים

- מקור קבוע- לעיתונאים יהיו בדרך כלל מקורות שהם יכולים לסמוך עליהם ומהם הם מקבלים את המידע- למשל לעיתונאי מסוים יהיה קשר לחבר כנסת מסוים והוא תמיד יהיה זה שיעביר לעיתונאי את המידע- הדב יהיה בדרך כלל בכדי לזכות בסיקור הולם/ כתוצאה מסחיטה.
- מקור מזדמן- בנוסף לעיתונאים יהיו גם מקורות לא קבועים- שמידי פעם יספקו את המידע לכתב- עוברי אורח וכדומה.

מקור בע"פ ומקור בכתב

- לציטוט ולא לציטוט
- מה המקורות הוא בע"פ ומה בכתב?

ידיעות אחרונות
רכישת פנימי: 0776 • שירות מנויים: 0773

4.20 ש"ח (לא כולל מע"מ)	5.00 ש"ח (כולל מע"מ)	יום שלישי, ימי בשבת ותעודי	Yedioth Ahrenoth	ידיעות אחרונות	הוסף לנרתיק ר"ח מיום 1. המערכת	עריכה: דן ירון	העורך המנהל: אריאל מילר	העורך המדיני: מר פז מילר	י"ד המנהל: ראשון יצחקי	העורך לענייני דת: רודולף מילר
-------------------------	----------------------	----------------------------	------------------	----------------	--------------------------------	----------------	-------------------------	--------------------------	------------------------	-------------------------------

שר הביטחון בוגי יעלון בשיחות סגורות: "קרי משיחי ואובססיבי"

יעלון בהתקפה חסרת תקדים על מזכיר המדינה האמריקאי: "שלא ילמד אותך, שיקבל פרס נובל ויניח לנו" • על השיחות: "אין מו"מ עם הפלסטינים, זה בינינו לארה"ב" • על אבו-מאזן: "אם נעזוב את הגדה הוא גמור" • שמועון שיפר, עמ' 6

צילום: איתי שירי

משה (בוגי) יעלון שר הביטחון

ידע על פערי מודיעין משמעותיים, ולא אמר זאת לקבינט
לא הציג לקבינט את חומרת איום המנהרות, והפערים שיש לצה"ל
לא פעל ווידא שיש לצה"ל תוכניות מבצעיות ללחימה נגד מנהרות
המליץ על תקיפות אוויריות בתחילת צוק איתן - ולא חשף את הפער בבוק המטרות
לא הציג לקבינט את המגבלות בתקיפות אוויריות של מנהרות

y net

ניתן לסווג את ספקי המידע שבהם נעזר הכתב בכתיבתו לשני סוגים:

מקורות גלויים

יחסי ציבור, דוברים במשרדים ובמוסדות השונים. סוכנויות, קבלן משנה של העיתון, שתפקידו לאסוף חומר ממקורות שונים בעולם ולהעבירו למערכות העיתונים. פרסומים בכלי תקשורת אחרים, מפגשים עם אנשי ממסד שונים. אינטרנט ומאגרי מידע ממוחשבים.

מקורות סמויים

הדלפות, לצורך תחקיריו נעזר הכתב באנשים השייכים לארגון אותו הוא מסקר או אנשים אשר קשורים לאירוע המחקר. במקרים שכאלה, נמנעים פעמים רבות מוסרי מידע להיחשף כמי שמסרו את המידע או חשפו את השערורייה מחשש לפגיעה בהם או במעמדם ומעדיפים להישאר בעילום שם

יש לציין, כי חוק העיתונות מגן על העיתונאים מחשיפת מוסרי המידע, המקורבים או אנשים עימם מצוי הכתב בקשרים.

לסיכום - מקורות העיתונאי יהיו

- מקור רשמי/לא רשמי- האם מי שמסר את המידע היה גורם בכיר ורשמי?
 - מקור מוסמך/ מקור אנונימי- האם מי שמסר את המידע הוא בקיא בתחום?
 - מקור בכתב/מקור בע"פ- האם המקור העביר את המידע בצורה רשמית לציטוט?
 - מקור גלוי/מקור סמוי- האם יודעים מי בעל המקור?
 - מקור קבוע/לא קבוע- האם המקור הוא קבוע אצל העיתונאי או חד פעמי?
-
- ככל שהמקור יהיה יותר רשמי ומוסמך כך הידיעה תהיה יותר אמינה
 - ככל שהמקור לא יהיה רשמי ומוסמך כך הידיעה תהיה יותר מעניינת!

אלשיך למקור ראשון: "כל עדי המדינה סיפקו את הסחורה"

בריאיון מקיף על חקירת פרשות ראש הממשלה ועל התנהלות המשטרה במהלך החקירות, מביע המפכ"ל ביטחון באיכות הראיות שנאספו, אך מבהיר: "מאוד לגיטימי שהיועץ המשפטי יחליט שלמרות הראיות הוא לא מגיש על דבר כזה כתב אישום מהסיבות של אינטרס ציבורי"

מאת חגי סגל — 7 בניסן התשע"ח (22-03-2018)

חדשות משפט ופילילים

מקורבי אלשיך: הוא לא יתפשר על ערכיו תמורת שנה נוספת בתפקיד

"המפכ"ל מעולם לא חיפש לעצמו שנה רביעית", אמרו מקורביו של אלשיך, על רקע הדיווחים כי השר לביטחון הפנים לא מתכוון להאריך את כהונתו ■ ארדן: "אין עדיין עמדה בנושא. עוד לא הגיעה העת לעסוק בכך"

20:56 22.04.2018 | עוד 23:19

איך מגיעים הסיפורים לעיתון שלי?

דלת קדמית - אנשים וארגונים בעלי סטטוס גבוה יכולים
"להיכנס למדיה בדלת הקדמית" ולקבל סיקור מכובד ובולט
בתקשורת. כאן יהיה מדובר בדרך כלל בידיעה על פוליטיקאי
ידוע או סלב שעשה משהו מסוים.

דלת אחורית - פשוטי העם וחסרי המשאבים יכולים להיכנס
"למדיה בדלת האחורית" באמצעות פעולות אלימות, חריגות
ושערורייתיות שנועדו למשוך את תשומת הלב של
התקשורת. לכניסה בדלת האחורית עלול להיות מחיר כבד:
הדימוי של הקבוצה ומנהיגיה במדיה עלול להיות שלילי, נלעג
ומוזר.

בואו נגיד ככה:

• אם יום אחד אתם תופיעו בעיתון- אתם תרצו שזה יהיה מהדלת הראשית בתור אנשים מפורסמים ומצליחנים

12.7.18

כ"ט בתמוז התשע"ח

בזמן שנתניהו ברוסיה: "חיל האוויר תקף בגולן הסורי"

שעות לאחר הפלת המל"ט שחדר מסוריה ויורט בשמי הכינרת, דווח ב"אל ג'זירה" כי מל"ט תקף יעד של חיזבאללה במחוז קוניטרה. סוריה: "ירינו נ"מ לעבר הכוחות הישראליים". נתניהו אחרי פגישתו עם פוטין: "פועלים נגד מטרות איראניות ומטרות חיזבאללה, ושומרים על חופש הפעולה שלנו"

חפש

ynet

אתר נגיש

Like 1M

27C

תחזית: תל אביב

לצד אבא, בהלוויית אמא: בנות אופירה

הן הגיעו להלוויית אופירה חיים לאחר שצעקו "אוהבות אותך" לאב דוד שחשוד ברצח. הזוועה בתל מונד והשאלות הפתוחות

עיתונאי גילה ידיעה מרעישה שיכולה להציל את הציבור
משחיתות, אבל המקור מבקש להישאר אנונימי, האם
המשטרה יכולה לחייב את העיתונאי לפרסם להם מי המקור?

• חופש הביטוי וחופש העיתונות מול זכות הציבור לדעת ובטחון המדינה

חיסיון עיתונאי

- החיסיון העיתונאי הוא הגנה מפני כפייה שמטרתה לחשוף את זהות מקור המידע של עיתונאי ואת המידע שנמסר לעיתונאים במהלך עבודתם.
- נשיא בית המשפט העליון לשעבר מאיר שמגר קבע בשנת 1987 שיש להעניק את הגנת החיסיון העיתונאי מכיוון ש"הסרת החיסיון מולידה רתיעה מפני הגילוי של המידע...עיתונות ללא מקורות מידע היא כנחל אכזב שמימיו יבשו, והחופש לפרסמה הופך אז לחסר משמעות". זו גם הסיבה שבאותו הקשר קבע הנשיא שמגר כי עיתונאי יחויב לחשוף את מקורותיו רק אם אין אפשרות להישען על ראיות אחרות או להשיג את המידע בדרך אחרת.
- הבעייתיות בחסיון הוא שהציבור לא יוכל לדעת האם המקור הוא אמין או פייק ניוז

במילים אחרות

- חשיפת החיסיון העיתונאי יוכל אולי לעזור כאן ועכשיו אבל לטווח הרחוק הוא יגרום נזק לדמוקרטיה ולבירור האמת.

מקור החשש

החיסיון העיתונאי עומד בישראל בפני מתקפה: "מסוכן היום למקורות חסויים לדבר עם עיתונאים", אומר הפרשן המשפטי יובל יועז לקראת כנס "העין בעל פה" בנושא עתיד החיסיון, שיתקיים מחר בירושלים

0 | 19.05.2013 | [איתמר ב"ז](#)

סוגי עיתונאיים מסורתיים

- פרקליט
- שומר סף

תפקיד העיתונאי

עיתונאי המתפקד כפרקליט
מגן על צד מסוים שאותו הוא
רואה כפגוע לדעתו בצורה
סובייקטיבית

עיתונאי המתפקד כשוער/שומר סף
רואה עצמו כמי שתפקידו לאסוף
מידע, לעבדו ולפרסמו על פי קנה
מידה מקצועיים טהורים בלי שרחשי
ליבו או שהציבור ישפיע עליו בצורה
אובייקטיבית

העיתונאי כ"פרקליט" בעל דעה

- העיתונאי לא רואה את עצמו מחויב להיות ניטראלי בכתבותיו אלא להפך, כפרקליט של הנפגעים והחלשים. הוא נתפס כעיתונאי משתתף שמגלה מעורבות פעילה בסיקור שלו, הוא ייזום סיקורים וכתבות בנושאים שמדאיגים אותו, וירבה לדווח ולהבליט אותם בסיקור התקשורת שלו.
- הפרקליט יהיה עסוק בדרך כלל במאמרי דעה

מאפיינים של חדשות הפרקליט:

- טקסט לא מאוזן, נוטה לצד אחד - סובייקטיביות, חוסר איזון.
- דעתו של הכתב נשמעת והוא מדבר בשפה אישית.
- קיים שיפוט ומסקנה בדבריו של הכתב עד לכפיית דעתו על הקוראים.

דוגמא לעיתונאי "פרקליט"

מצפצפים עלינו

"ישראל נקלעה למצב עלוב, אם לא מטומטם, מול עזה. כמעט בכל שבועיים, במחזוריות קבועה, היא מתמודדת עם עוד סיבוב של אלימות.

הנוסחה הזו של פיגוע - סיכול - תגובה - ירי רקטות היא בעצם הודאה של ממשלת ישראל בכישלון חרוץ של מדיניות הביטחון שלה מול הרצועה. ההרתעה הולכת ונשחקת. הפלסטינים פשוט מצפצפים עלינו."

מתוך ידיעות אחרונות 11/11/12

עמית סגל - עובדה

https://www.mako.co.il/tv-ilana_dayan/2019/Article-3011ab9778_bf961006.htm •

העיתונאי כ"שומר סף"/"שוער"

- סבור שתפקידו הוא לאסוף מידע, לעבדו ולפרסמו עפ"י אמות מידה מקצועיים טהורים, בלי שדעותיו הפרטיות או שהציבור ישפיעו עליו. עיתונאי כזה נתפס כעיתונאי ניטראלי שמתפקד כמשקיף על המציאות ומדווח עליה כאשר הוא נותן לציבור את האפשרות לשפוט בעצמו את האירועים.

העיתונאי כ "שוער" - עובדתי ואובייקטיבי

- על מנת לסנן את הידיעות, ארגוני התקשורת משתמשים בשוערים שומרי סף.
- השוער "נמצא" בצומת שבין כניסת המידע לארגון ויציאת הארגון ממנו, והוא המחליט מי נכנס ומי יוצא. על השוערים מופעלים לחצים ואילוצים מצד גורמים חברתיים וארגונים שונים כמו: מקורות מידע, לחצי שוק, מפרסמים, ממשלה וכו'.

מאפיינים של חדשות מצד השוער

1. איזון – מאפשר הצגת שני הצדדים.
2. עובדתיות – העיתונאי מציין בכתבתו עובדות, מידע מדויק – אובייקטיביות.
3. ניטרליות לשונית – שפה ניטרלית, שאינה מסומנת לטובת צד אחד ובלי רמיזות להבעת עמדה של הכותב.

העיתונאי השומר ידווח חדשות פתוחות
והפרקליט חדשות סגורות

לפניך שלושה משפטי נכון / לא נכון . סמן בעיגול ליד כול משפט אם הוא נכון או לא נכון .

1. עיתונאי 'שומר סף' הינו משתתף פעיל במציאות המתרחשת ולכן נוקט עמדה ברורה . נכון / לא נכון
2. עיתונאי 'פרקליט' הינו "משקיף" על המציאות ומדווח בצורה ניטרלית ומאוזנת .
נכון / לא נכון

חדשות פתוחות (פתיחות אידיאולוגית) - הסוג הרצוי

דיווחים אלה מובאים בצורה של עובדות ניטרליות, העיתונאי לא מוסיף את דעתו ומשתדל כמה שיותר לצפות בתמונה מבחוץ. ידיעות כאלו מספקות לקהל את המידע הדרוש עם יכולת לשפוט אותו לפי ראות עינם. ככל שהדיווח יותר עובדתי, ניטרלי ומאוזן, החדשות יותר פתוחות. מאפשר לצופה לבחון את הדברים בעצמו, ולהגיע למסקנה בעצמו.

מאפיינים של חדשות פתוחות:

• 1. איזון - מאפשר הצגת שני הצדדים.

• 2. עובדתיות - העיתונאי מציין בכתבתו עובדות, מידע מדויק -

אובייקטיביות.

• 3. ניטרליות לשונית - שפה ניטרלית, שאינה מסומנת לטובת צד

אחד ובלי רמיזות להבעת עמדה של הכותב.

חדשות סגורות (סגירות אידיאולוגית) - הסוג המצוי

דיווחים אלו אינם אובייקטיביים, נייטרלים ומאוזנים, ובדר"כ עמדתו האישית של הכתב נשמעת ומשפיעה על השיפוט של הנמען. טקסט סגור "כופה" את המסקנה על הצופה, מכתוב מראש כיצד הקורא ישפוט את הדברים בעקבות הצגתם בתקשורת. סוג כזה של כתבות נחשב סגור מבחינה אידיאולוגית.

מאפיינים של חדשות סגורות:

- טקסט לא מאוזן, נוטה לצד אחד - סובייקטיביות, חוסר איזון.
- דעתו של הכתב נשמעת והוא מדבר בשפה אישית.
- קיים שיפוט ומסקנה בדבריו של הכתב עד לכפיית דעתו על הקוראים.

האם אפשרי בכלל להיות כיום עיתונאי אובייקטיבי?

• "בדמוקרטיה הפלורליסטית של זמננו, שבהן יש הכרה בריבוי זוויות ראייה, תיאורים ופרשנויות לאירועים, אין מקום לדיכויטומיה בין דיווחים ופירושים אובייקטיביים לבין דיווחים או פירושים מוטים. את מקומם תופסים דיווחים ופירושים סובייקטיביים כנים והוגנים לעומת אלה שאינם כנים או הוגנים. לכן, בהקשר העיתונאי, זכות הציבור לדעת מותנית ביכולת לקבל לצד פרשנותו הסובייקטיבית הגלויה של העיתונאי מידע גולמי לא ארוז מראש לצורך מימוש זכותו לחופש הפרשנות.."

• במילים אחרות מעיתונאי כבר לא מצופה להיות אובייקטיבי כי זה בלתי אפשרי, אבל מצופה ממנו לחקור עובדות באותה הרצינות גם לצד שהוא בעדו וגם לצד שהוא נגדו.

השוואה מעולם התיאטרון

- אתה יכול להעדיף הצגה אחת על האחרת, אבל מצופה ממך להתנהג במקצועיות בכל הצגה בה אתה משתתף

הגיע הזמן שנדרוש שקיפות במקום לדרוש אובייקטיביות.

- למשל, במקום לאסור על עיתונאי להביע דעה, נדרוש שיבהיר שמדובר בדעתו הפרטית. אם יש לכותב או לכלי התקשורת ניגוד עניינים, נדרוש שזה יצוין בראש הכתבה. אם יש מקור לידיעה, נדרוש שיזכירו אותו - לא כדי שיקבל קרדיט, אלא כדי שנזהה את האינטרס. אם יש עסקאות תוכן ממומנות, נדרוש שהן יסומנו בבירור.
- ככל שהתקשורת תהיה שקופה יותר, כך כולנו נהיה מודעים יותר לאינטרסים שמפעילים אותה ונוכל לחזור להאמין בה. האינטרס של כולנו הוא תקשורת חזקה ובוטתת שמשפיעה על סדר היום ושהציבור נותן בה אמון. הגיע הזמן להבין ששקיפות היא האובייקטיביות החדשה.

קשה לסווג את העיתונאים היום

- ישנם עיתונאים שידועים כפרקליטים- הדוגמא הטובה לכך היא אמנון אברמוביץ שאמר בשידור ישיר שצריך לאתרג את שרון.
- וישנם עיתונאים ששומרים על היותם אובייקטיביים
- והלוואי וכולם היו כאלה

לסיכום עד כאן..

- יש את העיתונאי שהוא מעין פרקליט של צד במפה- נגיד עיתונאי ימני- הוא ידווח לרוב חדשות סגורות, עם הבעת הדעה שלו ומה מבחינתו נכון/לא נכון

- ויש את העיתונאי שהוא יותר שומר- הוא ישתדל להיות אובייקטיבי וידווח חדשות פתוחות על מנת לתת לצופה לבחור מה מבין מה שהוא אמר רלוונטי אליו

איך מתבצע תהליך הסינון של ידיעה מרגע קבלת הידיעה ועד להפצתה

מקור ראשון

- **הרמה הבינ-ארגונית:** זהו תהליך ברירה הפועל בין ארגוני תקשורת שונים רשת עיתון, משרד יחסי ציבור, החלטות השוערים נעשות ע"י לחצים ואילוצים המופעלים עליהם מצד גורמים חברתיים וארגונים שונים מפרסמים, ממשלה, מקורות מידע וכו'. הגורמים המרכזיים המשפיעים על ברירת השוערים הם האידיאולוגיה והתרבות אותה הם משרתים.
- **הרמה התוך ארגונית:** הברירה נעשית באמצעות שוערים הנמצאים בתוך הארגון עצמו- כמו כתבים, עיתונאים ועורכים. הכתבים- קולטים את המסרים, ומעבירים לעורכים, שהם מעבדים את המסרים ומעבירים מיד ליד תוך התייעצות, ואלו מעבירים לשוערים האחראיים להפצת המסרים.
- **הרמה האישית:** תהליך הברירה הסינון, נעשה אצל העיתונאי או העורך בצורה אישית, כאשר מכלול של גורמים משפיעים על החלטתו אם לפרסם או לא (סוג התפקיד, ניסיון אישי וכו)

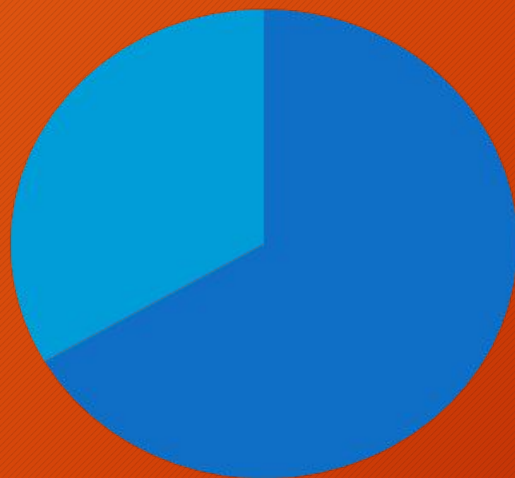
זאת אומרת

- שבשביל שידיעה תעבור אלינו הצרכנים היא צריכה לעבור קודם אצל הארגון התקשורתי, אצל העורך הראשי ולבסוף אצל הכתב הבודד..
- אובייקטיבי משו..
- כך למשל- אין סיכוי שנראה מלכתחילה כתבה בנושא חשיבות פינוי הישובים בעיתון ימני- זה לא יעבור את הסלקציה של העיתון וגל לא של העורך..

הצד של העורך- מחקרים מראים כי

...

90% מידיעות לא פורסמו מסיבות
סובייקטיביות

- לא היה מקום בעיתון
- אמינות הידיעות

הגורמים המשפיעים על תהליך הסינון העיתונאי

- הניסיון האישי - או העדרו מעצבים את החלטות הכתב- כתב ותיק יזהה ידיעה בעלת ערך חדשותי וידע לטפל בה, לעומתו עיתונאי חדש שיתקשה בכך.
- כך למשל עיתונאי צעיר לא תמיד ידע לזהות משהו עסיסי כמו כתב ותיק

הגורמים המשפיעים על תהליך הסינון העיתונאי

- **תהליך החיברות** - הכרות עם הארגון בו עובדים, ההכשרה אותה הוא מקבל בארגון והבנת "רוח הארגון" האידיאולוגיה של הארגון.
- **המטען הערכי של העיתונאי** - מסייע לעיתונאי לדעת כיצד להתייחס לסביבה בה הוא חי, ולפרש אירועים שונים ואת העובדות בהן הוא נתקל שחיתות פוליטית, עבירות אתיות וכו'
- **תפיסת התפקיד** – כיצד העיתונאי תופס את תפקידו האם העיתונאי תופש עצמו כשוער או כפרקליט. עיתונאי הרואה עצמו **כשוער** - תפקידו לאסוף מידע, לעבדו ולפרסמו על פי קני מידה מקצועיים, טהורים בלי שרחשי ליבו או רחשי הציבור ישפיעו עליו- הכוונה לדיווח באופן אובייקטיבי. לעומתו, עיתונאי הרואה עצמו **כפרקליט** - תפקידו להגן על צד מסויים שאותו הוא מזהה כפגוע – הכוונה לדיווח סובייקטיבי.

האם העיתונות אובייקטיבית או סובייקטיבית?

עבודת כיתה

היכנסו לאתר YNET או NRG בחרו כתבה, וענו על השאלות:

1. האם הדיווח עובדתי או בעל דעה? הבא הוכחות מהטקסט.
2. האם זה הופך את העיתונאי ל פרקליט או לשומר סף? פרטו

האם לדעתכם בעידן המודרני עדיין ישנה
חשיבות לעיתונאי המסורתי, או שכל
אחד יכול להיות עיתונאי..

מהם היתרונות של העיתונאי המסורתי?

הפרופסיה/ההכשרה העיתונאית

לפרופסיה מספר מאפיינים:

- דורשת הכשרה מקצועית.
- מצריכה עמידה במבחני הסמכה או רישוי למי שמתכוון לעסוק בה.
- מקיימת כללי אתיקה מקצועיים המחייבים את חבריה.
- מאגדת את העוסקים בה בהתאגדויות מקצועיות.

היתרונות של העיתונאי המסורתי

- הניסיון
- הידע הלימודי שצבר
- הקשרים שצבר
- הפלטפורמה שממנה הוא כותב
- קהל הקוראים
- השם של העיתונאי
- האמינות שלו
- צה"ל והמשטרה רואים בתעודות העיתונאי שמנפיקה לשכת העיתונות הממשלתית אמצעי לאפשר גישה לזירות סגורות

איזה מהיתרונות שרשמנו הולכים לאיבוד בעידן הדיגיטלי?

- הניסיון
- הידע הלימודי שצבר
- הקשרים שצבר
- הפלטפורמה שממנה הוא כותב
- קהל הקוראים
- השם של העיתונאי
- האמינות שלו
- צה"ל והמשטרה רואים בתעודות העיתונאי שמנפיקה לשכת העיתונות הממשלתית אמצעי לאפשר גישה לזירות סגורות

איזה מהיתרונות שרשמנו הולכים לאיבוד בעידן הדיגיטלי?

- הניסיון
- הידע הלימודי שצבר
- הקשרים שצבר
- הפלטפורמה שממנה הוא כותב
- קהל הקוראים
- השם של העיתונאי והאמינות שלו
- צה"ל והמשטרה רואים בתעודות העיתונאי שמנפיקה לשכת העיתונות הממשלתית אמצעי לאפשר גישה לזירות סגורות

יש לעיתונאי המסורתי יתרון על העיתונאי המודרני

- יש לו את המקורות שלו- גלויים וסמויים (רשמיים ולא רשמיים וכן הלאה)
- את קהל הקוראים שהוא צבר בזכות הניסיון שלו
- ואת האישורים המשטרתיים

מצד שני

- בניגוד לעבר שכתב היה צריך ממש ללכת למקום האירוע לראיין אנשים לקבל מידע ממקורות שרק הוא מכיר לצבור ניסיון של שנים בעבודת שטח.
- כיום כל אחד יכול לראות בעצמו כתב רציני, לשמוע שהיה אירוע במקום מסוים וללכת לסקור את מה שקרה, להשתמש במידע מהאינטרנט בשביל לעבות את הידיעה- נתונים, סטטיסטיקה וכו', להעתיק ראיונות דיגיטליים מרחבי הרשת, להביע את דעתו בתחום ולהעלות את זה לרשתות החברתיות ולקבל במה ובכך למעשה להיות ממש כמו העיתונאי המנוסה.

אז איך נגדיר עיתונאי היום?

- אם תלמידת כיתה ו' מראיינת את מנהלת בית-הספר לעיתון בית-הספר, ושואלת אותה שאלה קשה על בסיס מידע שקיבלה מאחד מעובדי מזכירות בית-הספר - זהו "מעשה עיתונאי". התלמידה היא "העיתונאי", עובד המזכירות הוא "המקור העיתונאי" (ועל כן נהנה מחיסיון עיתונאי), ועיתון בית-הספר הוא "העיתון".

במילים אחרות

- ההגדרה הנוכחית לעיתונאי הוא- "כל אדם שאוסף מידע לשם פרסומו לציבור".
- מה שאומר שכל אחד ואחת מכם/ן יכול להשפיע על דעת הקהל ע"י ידיעה עיתונאית!
- הרשתות החברתיות הן הפלטפורמות המושלמות שבהם לכל אחד מאיתנו יש את הכוח להביא ידיעה עיתונאית- אובייקטיבית או סובייקטיבית ובכך להשפיע על דעת הציבור כולו

פיגוע התאבדות ענק בעזריאלי לפני דקות ספורות לכתבה המלאה:
[/http://www.abengal.co.il/www.mako.co.il-Suicide-Azrieli-buildings](http://www.abengal.co.il/www.mako.co.il-Suicide-Azrieli-buildings)

פיגוע התאבדות ענק בעזריאלי לפני דקות ספורות לכתבה המלאה:
www.abengal.co.il

פיגוע התאבדות ענק בעזריאלי לפני דקות ספורות לכתבה המלאה:

Like · Comment · Share

אבי כחלון

15 hrs · BlackBerry Smartphones App ·

הערב הפסדנו 29:28 מול מכבי תל אביב כדוריד כנראה שחג החנוכה הוא באמת חג שקורים בו ניסים עבור המכבים והערב הניסים שלהם היו בצורה של צמד שופטים בינלאומיים אשר הרסו את המשחק ונראה שהגיעו במכוון לתת את המשחק למכבים. כל הכבוד לשחקנים שלי על הלחימה הרצון והשאיפה להגיע למעמד חצי הגמר תמיד יש את העונה הבאה עכשיו יוצאים לפגרה ומנוחה. שבת שלום.

Like · Comment · Share

👍 רן מלובני, Frank Emy, Amnon Langsam and 25 others like this.

Dean Elmas

14 hrs · Like

מה היה?

אבי כחלון

14 hrs · Like

מה לא היה?

Afik Levi

• ידיעה חדשותית קצרה

• כתבה שלמה

• טור דעה

ומה עם חיסיון עיתונאי?

- האם מקור אנונימי המעביר חומר עיתונאי לבלוגר אנונימי - חומר שתכליתו פרסום ברבים לידיעת הציבור - זכאי לחיסיון עיתונאי?

בעידן הרשתות החברתיות

- מוקדי הכוח משתנים!
- האדם צובר את המידע שלו לא רק בזכות הגורם והעיתון המוסמך, אלא גם על בסיס מידע אנונימי שמפורסם ברשתות החברתיות.
- זרימת המידע כיום הרבה יותר עצומה ומציגה מנעד רחב יותר של דעות
- יש בזה יתרון ענקי- כל אחד מכם יכול להיות עיתונאי- לא צריך הכשרה בשביל זה.
- ויש בזה גם חסרון ענקי- עידן הפייק ניוז

פתיחת ערוץ יוטיוב
2017

You Tube

איך העיתונאים המסורתיים מסתדרים עם השינוי הזה?

עמית סגל Amit Segal @amit_segal

רביב מתווכח הבוקר בהארץ עם הטור שבו השויתי בין מאמצי השמאל בעד בשארה למאמצי נתניהו בעד בן-ארי. הוא בחר לדלג על הדוגמאות הפחות נוחות שהבאתי. מילא. מה שמשונה זו הרמיזה שנתניהו "חזר באופן מפליא" על עיקרי טיעוני. בתמונה: הליכוד חוזר "באופן מפליא" על טענות רביב לגבי קשרי שמולי-מוזס

בנימין - נתניהו Benjamin Netanyahu

13 בפברואר ב 6:40 אחי

לא ביבי, לא חוקרים

מידה

"זה סוד גלוי": הקשרים בין נוני מוזס לאיציק שמולי נחשפים

Iris leal @Irisleal15

לעקוב

אני היחידה פה שזה נראה לה מוזר ששני גברים בשנות העשרים לחייהם, יוצאים לוחפשה ברמת הגולן עם אמא ואבא?

2019 - 11:23 באפר

16 ציוצים מחדש 761 סימונים כאהוב

אחרונות @YediotAchronot

ארדואן לא היה עושה את זה יותר טוב:
@RazShechnik על דחיית הסגירה של רשות השידור
bit.ly/2a7mNFz

תרגום מ'עברית

רותם שטרקמן Rotem Shtarkman @RotemShtarkman

ומי שישאל עצמו למה ידיעות מבקר את נתניהו אך לא את ניסנקורן נזכיר לו את 2 מיליון שהסתדרות משלמת לידיעות על תוכן

73 9:40 AM - Jul 19, 2016

16 people are talking about this

איך העיתונאים המסורתיים מסתדרים עם השינוי הזה?

• מנסים להביא ידיעה מרעישה כמה שאפשר- מה שמעלה את הסיכוי לפייק ניוז..

נתניהו והחיילים הבריטים

<https://www.facebook.com/watch/?v=504141967059651> •

המכון הישראלי לדמוקרטיה: 68% מהציבור לא מאמינים לתקשורת הישראלית

מממ

פייק ניוז

- זרימת המידע כיום היא הרבה יותר גדולה ומהירה מאשר שהייתה פעם, אך היא גם יוצרת תחרות הזאת בין עיתונאיים.
- בנוסף, חוסר המקצועיות שיש לעיתונאי המודרני והעובדה שאין פיקוח מעליו מעודדים חוסר יושרה, ורצון להשיג "לייקים" על פני האמת.

- 55. אטור לעשאת שלום עם מטונף כזה (ל"ת)
13:55 17/09/15 ,
- 54. מחמוד, בחיאת מחמוד, שים חומס, צ'יפס סלט ועזוב אותך...
13:48 17/09/15 ,
- 53. מתי כבר ניקח את מה ששלנו (ל"ת)
די לדבר, תנו לצבא ולמשטרה לנצח!, 13:18 17/09/15
- 52. clean legs (ל"ת)
nhnh, 17/09/15 12:51
- 51. החובב של היטלר ימ"ש מדבר על סימפת זה בדיק מה שהוא. (ל"ת)
12:47 17/09/15 ,
- 50. איצטדין אל-אקצה קדוש
אוליבר טשיסט, 12:45 17/09/15
- 59. איכס אדם מגעיל מושמת מכחיש שואה (ל"ת)
זאל, 12:43 17/09/15
- 58. לטנף? מה מה מדובר בדיר חזירים מוצחן שאי אפשר לטנף יותר. רק להידבק
12:33 17/09/15 ,
- 57. גם הוא ידע שהר הבית שיך ליהודים ובגלל זה הוא פחד מתפילת היהודים (ל"ת)
יעקב, 12:19 17/09/15
- 56. --ראו מה כתוב בקוראן שלהם על ארץ-ישראל (ל"ת)
הבאתי בהודעעה מס' 16-17 לחסה, 12:03 17/09/15
- 55. מחמוד עבאס לא באמת מתכוון. זה רק לצרכי פנים, אילוצים פוליטיים. הוא (ל"ת)
11:56 17/09/15 ,
- 54. חייבים לחתום איתו על הסכם שלום! הרי הוא לא באמת אמר שאנחנו מסונפים
הסכם שלום, 11:51 17/09/15
- 53. איפה פולשים אמפריאליסטים שרבים בנו אל אקצא, על איזה אדמה? (ל"ת)
11:45 17/09/15 ,
- 52. כנראה שהוא מרגיש שהוא נכשל בכל אורך הדרך
11:17 17/09/15 ,

איך העיתונות המסורתית ת עצמה מסתדרת עם השינוי הזה?

הטוקבקיסטים

<https://www.youtube.com/watch?v=YSWtaTLEn5o> •

משימת כיתה

- כל אחד מכם צריך להיכנס לאתר כלשהו ולרשום טוקבק עם דעתו על מה שנאמר

לסיכום

- דיברנו על איך מגיעים סיפורים לתקשורת- דלת ראשית (אדם מפורסם) או דלת אחורית (אדם לא מפורסם שעשה מעשה גדול)
- דיברנו על מקורות עיתונאיים (מקורות רשמיים, מוסמכים, לא רשמיים ולא מוסמכים)
- דיברנו על מקורות גלויים ועל מקורות סמויים (חסיון עיתונאי)
- תפקיד העיתונאי- פרקליט המצדד בדעה סובייקטיבית או שומר סף שמעוניין באובייקטיביות
- ולבסוף דנו בעיתונאי בעידן המודרני- עידן הרשתות חברתיות והוכחנו שכל אחד יכול להיות עיתונאי רציני כיום עם ציבור קוראים, אם הוא רק רוצה
- מה שמכריח אותנו הקוראים להיות מודעים לאפשרות של פייק ניוז